

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/2/2026
Identifikačné číslo spisu:	2223010411
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2223010411.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného T. I., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí s následným verejným vyhlásením rozsudku konanom v Bratislave 23. júna 2026 dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 25. septembra 2023, č. k. 4T/34/2023-295, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 25. septembra 2023, sp. zn. 4T/34/2023 a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku,

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 257 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Trestného poriadku v neprospech obvineného T. I., nar. XX. Y. XXXX v K., trvale bytom Z. č. XXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou.

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku sa vo vzťahu k obvinenému T. I. zrušujú rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 25. septembra 2023, sp. zn. 4T/34/2023 v celom rozsahu, ako aj konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo, trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. decembra 2024, sp. zn. 18T/48/2024 vo výroku o treste, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa Okresnému súdu Dunajská Streda prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinený T. I. neberie do väzby.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 25. septembra 2023, č. k. 4T/34/2023-295, uznal obvineného T. I. vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 8. januára 2023 v čase okolo 18.20 hod., v meste V. A., v P. I. v obytnom bloku č. XXXX/XX, vnikli do bytu nachádzajúceho sa na prízemí, obývaného poškodeným P. Š., ktorý po tom, ako obvinení zazvonili na zvonček pri vchode do obytného bloku, pootvoril dvere bytu do polovičnej šírky, následne, keď poškodený uvidel pred dverami bytu obvinených, chcel pred nimi dvere zatvoriť, avšak obvinený T. I. sa oprel o vchodové dvere a otvoril ich napriek tomu, že poškodený P. Š. sa ich snažil tlačiť z opačnej strany, aby sa zatvorili, následne obaja obvinení vstúpili do bytu, vtedy obvinený T. I. v predsieni bytu namieril strelnou zbraňou nezistenej značky na hlavu poškodeného a uviedol mu slová „so mnou vyjebávať nebudeš“ a obaja obvinení od neho chceli, aby im vrátil vzduchovku, ktorú mu dňa 28.12.2022 obvinený T. I. predal za 150 eur, následne sa poškodený pokúsil pritlačiť obvineného T. I. o stenu, avšak obvinený T. I. ho premohol, potom keď poškodený P. Š. pred obvineným T. I. začal cúvať, potkol sa a spadol na zem, obvinený T. I. sa nad neho postavil a ďalej naňho mieril so zbraňou, zatiaľ čo obvinená V. I. (stíhaná v samostatnom konaní) prehľadala byt, z ktorého vzala kľúče od bytu, kľúče od osobného motorového vozidla značky Y. W., finančnú hotovosť vo výške 190 eur a obvinený T. I. vzal vzduchovku značky W. s puškohladom, následne z bytu aj s uvedenými vecami obaja obvinení odišli, čím pre poškodeného P. Š. spôsobili škodu vo výške 340 eur.

Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona k úhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov 10 (desať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť zaplatiť náhradu spôsobenej škody poškodenému P. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. A., P. I. XXXX/XX vo výške 340,- Eur.

2. Po vyhlásení napadnutého rozsudku sa obvinený T. I. vzdal práva na podanie odvolania, prokurátor tak urobil osobitným podaním z 5. októbra 2023.

3. Proti vyššie uvedenému rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 25. septembra 2023, sp. zn. 4T/34/2023 podal na podnet obvineného T. I. dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) podaním z 10. novembra 2025 (č. l. 394 - 397), v ktorom navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 4T/34/2023 z 25. septembra 2023 bol porušený zákon v ustanoveniach § 257 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Trestného poriadku v neprospech obvineného T. I., podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na neho obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad, podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Dunajská Streda prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol a podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol o väzbe T. I.. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a namietol tieto základné skutočnosti (skrátene):

3.1. Samosudkyňa na hlavnom pojednávaní 2. augusta 2023 po prednese obžaloby prokurátorom poučila obvineného podľa § 257 ods. 1, ods. 5 Trestného poriadku o práve urobiť niektoré z vyhlásení, že je nevinný, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe alebo že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, na čo obvinený uviedol, že uznáva svoju vinu.

3.2. Vzhľadom na vyhlásenie obvineného, že uznáva svoju vinu, súd postupoval podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku s použitím § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku. Obvinený odpovedal na všetky otázky súdu kladne, na čo súd podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obvineného, že je vinný zo spáchaného skutku a v rozsahu, v akom uznal

svoju vinu, vyhlásil dokazovanie za skončené.

3.3. Z obsahu zápisnice z hlavného pojednávania z 2. augusta 2023, ako aj zo zvukovej nahrávky z tohto pojednávania však vyplynulo, že obvinený nebol podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku poučený v celom rozsahu.

3.4. Zákonná sudkyňa totiž obvineného poučila len o možnosti urobiť niektoré z vyhlásení uvedených v § 257 ods. 5 Trestného poriadku a o tom, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné, avšak poučenie o tom, že také vyhlásenie je v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním a ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, obvinený nedostal.

3.5. Následne na hlavnom pojednávaní 25. septembra 2023 bol vyhlásený rozsudok, pričom obvinený sa vzdal práva podať odvolanie vo vlastnom mene, ako aj v mene oprávnených osôb.

3.6. Takýmto postupom súdu, teda absenciou riadneho poučenia v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného T. I. na obhajobu. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že obvinený sa ku skutku priznal a následne na všetky otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku odpovedal kladne.

3.7. Uvedené vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 53/2021, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2021, v zmysle ktorého bodu II. ak súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku, podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku, dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietat len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp., že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku.

3.8. Proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný po tom, ako súd prijal vyhlásenie obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, je síce podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prípustné, tak ako to zákonodarcia explicitne predpokladá v § 257 ods. 5 Trestného poriadku, avšak na podanie takéhoto dovolania je oprávnený výlučne minister spravodlivosti v zmysle § 369 ods. 1 Trestného poriadku a to len na podnet oprávneného subjektu a len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3.9. Vzhľadom na uvedené má za to, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 4T/34/2023 z 25. septembra 2023 a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanoveniach § 257 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Trestného poriadku v neprospech T. I., čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

4. K podanému dovolaniu ministra spravodlivosti sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Dunajská Streda podaním z 12. decembra 2025 (č. l. 407), v ktorom navrhol, aby dovolací súd dovolanie ministra zamietol, a to s nasledovným odôvodnením (skrátene):

4.1. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 2. augusta 2023 vyplýva, že po prednesení obžaloby sa k nej obhajca obvineného (oboch obvinených) vyjadril takým spôsobom, že jeho klienti s obžalobou nesúhlasia. Obvinený T. I. však po prednesení obžaloby a po poučeniach uviedol, že uznáva svoju vinu, ľutuje, čo sa stalo a že je ochotný poškodenému uhradiť spôsobenú škodu. Na všetky položené otázky sudkyne podľa § 333 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku odpovedal „áno“. Absenciou poslednej časti zákonného poučenia nemohlo dôjsť k zásadnému porušeniu práva na obhajobu. Bolo by totiž iluzórne myslieť si, že keby sudkyňa dočítala chýbajúcu časť poučenia, zmenilo by to postoj obvineného do takej miery, že by urobil úplne protichodné vyhlásenie. Dovolací dôvod pritom nezakladá absolútne akékoľvek porušenie procesného postupu súdu, ale len také, ktorým bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

4.2. Obvinený T. I. mal počas celého prípravného konania, ako aj v konaní pred súdom svojho obhajcu, nakoľko išlo o prípad povinnej obhajoby z dôvodu, že bol vzatý do väzby. Z vyjadrenia obhajcu po prednesení obžaloby vyplýva, že na postupe sa so svojím klientom dohodli pred hlavným pojednávaním.

Napriek tomu obvinený T. I. vyhlásil, že je vinný, že svoje konanie ľutuje a že je ochotný poškodenému nahradiť škodu. Išlo o jeho autonómne rozhodnutie so znalosťou dôkaznej situácie (v prípravnom konaní). Jeho vyhlásenie nebolo v žiadnom prípade dôsledkom neúplného poučenia zo strany súdu. O tom svedčí aj skutočnosť, že po vyhlásení rozsudku sa vzdal práva na podanie odvolania.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadril obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Gejzu Sidó podaním zo 17. decembra 2025 (č. I. 410) a uviedol nasledovné (skrátene):

5.1. Keď z trestného spisu Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 4T/34/2023 v časti obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní z 2. augusta 2023 a zo zvukového záznamu z hlavného pojednávania vyplýva, že obvinený na tomto hlavnom pojednávaní nebol riadne poučený o následkoch jeho vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku, keď na tomto hlavnom pojednávaní obvinený poučenie o tom, že takého jeho vyhlásenie je v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním a ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nedostal, uvedené sa považuje za takú chybu v súdnom konaní, ktorú chybu obvinený môže namietat mimoriadnym opravným prostriedkom dovolania, výlučne z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu.

5.2. Čiastočné poučenie obvineného o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku je potrebné považovať za poučenie neúplné, s následkom privodenia porušenia práva obvineného na obhajobu, ktoré porušenie práva je podľa ustálenej trestnej judikatúry NS SR zásadného charakteru.

5.3. Vzhľadom na vyššie uvedené, v súlade s odôvodnením dovolania dovolaciemu súdu navrhuje, aby dovolací súd postupom a rozhodnutím na verejnom zasadnutí podľa § 384 a nasl. Trestného poriadku o dovolaní rozhodol v zmysle návrhu ministra uvedeného v dovolaní.

6. Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o dovolaní 15. januára 2026 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2026 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a Mgr. Michal Pollák.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

7. Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) predbežne preskúmal dovolanie ministra spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Trestného poriadku). Zároveň zistil, že dovolanie ministra vo vzťahu k namietanej absencii poučenia obvineného na hlavnom pojednávaní 2. augusta 2023 podľa § 257 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Trestného poriadku je opodstatnené.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Trestného poriadku, pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Trestného poriadku), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Trestného poriadku a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Trestného poriadku), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolaťelom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolaťelom neuvedených pochybení (§ 374 Trestného poriadku, § 385 Trestného poriadku). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré

sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

9. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

10. V prejednávanej veci tunajší súd zistil, že na hlavnom pojednávaní konanom 2. augusta 2023 bol obvinený poučený podľa § 257 ods. 1, ods. 5 Trestného poriadku, v rozsahu, že má právo urobiť niektoré z vyhlásení, že je nevinný, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, že nepopiera spáchania skutku uvedeného v obžalobe, a že toto vyhlásenie je neodvolateľné.

11. Po tomto poučení na hlavnom pojednávaní obvinený uviedol, že uznáva svoju vinu, ľutuje, čo sa stalo a poškodenému je ochotný uhradiť aj spôsobenú škodu. Následne odpovedal áno na otázky položené mu podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku.

12. Po súhlasnom stanovisku prokurátora súd podľa § 257 ods. 4, ods. 5, ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obvineného a v rozsahu v akom sa priznal k spáchanému skutku dokazovanie vyhlásil za ukončené.

13. Na hlavnom pojednávaní 25. septembra 2023 súd vyhlásil uznesenie podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým trestnú vec v tom čase obžalovanej V. I. vylúčil na samostatné konanie. Na tomto hlavnom pojednávaní okresný súd vo vzťahu k obvinenému vyhlásil napadnutý rozsudok a obvinený sa vzdal práva podať odvolanie.

Podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že

a) je nevinný,

b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe,

c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

Podľa § 257 ods. 2 Trestného poriadku predseda senátu súčasne obžalovaného poučí o následkoch vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c), a to v rozsahu podľa odsekov 5 a 8.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

14. Zo zápisnice z hlavného pojednávania z 2. augusta 2023, ako aj zo zvukovej nahrávky vyhotovenej z tohto hlavného pojednávania, je zrejmé, že samosudkyňa obvineného pred jeho vyhlásením o vine nepoučila v súlade s § 257 ods. 5 Trestného poriadku, keď ho opomenula poučiť, že ak súd prijme jeho vyhlásenie o vine, toto jeho vyhlásenie je nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

15. Právo obvineného ma podanie riadneho alebo mimoriadneho opravného prostriedku je nepochybne súčasťou práva obvineného na obhajobu, pretože podanie opravného prostriedku obvinenému umožňuje namietať nesprávnosť súdnych rozhodnutí a dožadovať sa ich prieskumu nadriadeným súdom.

16. Vedomosť obvineného o obmedzení jeho práva na podanie riadneho alebo mimoriadneho opravného prostriedku, pokiaľ sa rozhodne urobiť vyhlásenie o vine, tak možno považovať za zásadné pre jeho rozhodnutie, toto vyhlásenie na hlavnom pojednávaní urobiť.

17. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že bol obvinený na hlavnom pojednávaní, na ktorom urobil vyhlásenie o vine, zastúpený obhajcom. Zastúpenie obvineného obhajcom v súdnom konaní nezbavuje okresný súd povinnosti splniť si zákonom uloženú poučovaciu povinnosť a túto nemožno

prenášať na obhajcu, ani jej nedodržanie ospravedlniť znalosťou právnych predpisov obvineným.

18. V prejednávacom prípade bol obvinený v trestnom konaní zastúpený obhajcom, ktorý v rámci stanoviska obhajcu k podanej obžalobe uviedol, že obvinený s podanou obžalobou nesúhlasí. Po nekompletnom zákonnom poučení zo strany okresného súdu obvinený urobil vyhlásenie o vine, ktoré súd na hlavnom pojednávaní so súhlasným stanoviskom prokurátora následne prijal. Z vyhlásenia o vine obvineného, bez úplného zákonného poučenia, nemožno bez akejkoľvek pochybnosti vyvodiť, že by u obvineného absentoval záujem namietat' skutkovú časť (skutková veta) alebo právnu časť (právna veta a právna kvalifikácia) napadnutého rozsudku a domáhať sa ich prieskumu v odvolacom alebo dovolacom konaní.

19. Obvinený urobil vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní 2. augusta 2023 a napadnutý rozsudok bol vyhlásený na hlavnom pojednávaní 25. septembra 2023, na ktorom obvinený uviedol, že sa vzdáva práva na podanie odvolania. Keďže medzi prijatím vyhlásenia o vine obvineného okresným súdom a vyhlásením napadnutého rozsudku uplynuli takmer dva mesiace, nemožno bez dôvodných pochybností dospieť k záveru, že vzdanie sa práva na podanie odvolania voči napadnutému rozsudku odrážalo skutočnú vôľu obvineného v čase vyhlásenia. Rovnako je pravdepodobná aj alternatíva, že vzdanie sa práva na podanie odvolania obvineným na hlavnom pojednávaní 25. septembra 2023 bolo dôsledkom následného poučenia obvineného obhajcom o tom, že odvolanie možno v tejto procesnej situácii podať len voči výroku o treste o výroku o náhrade škody.

20. Prokurátorom nastolená polemika o tom, či by poučenie obvineného o obmedzení jeho práva na podanie odvolania alebo dovolania zmenilo jeho rozhodnutie urobiť vyhlásenie o vine, je v tomto prípade irelevantná, pretože v určitom stupni pravdepodobnosti prichádzajú do úvahy obe alternatívy. Pokiaľ však prišlo k procesnému pochybeniu okresného súdu, je výlučným oprávnením obvineného, upozorniť svojim podnetom na toto pochybenie okresného súdu ministra spravodlivosti a domáhať sa, aby minister spravodlivosti v jeho prospech podal dovolanie.

21. Dovolací súd, vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu, dospel k záveru, že ak okresný súd prijal vyhlásenie o vine obvineného bez toho, aby ho vopred poučil o tom, že v takomto prípade bude obmedzené jeho právo na podanie riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku, jedná sa porušenie práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom, ktoré naplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

22. V tomto kontexte dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2020, sp. zn. 5Tdo/33/2020 zverejnené v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2021, podľa ktorého:

I. Iba všeobecné zistenie o porušení práva na obhajobu v prípravnom konaní, ktoré ale nemá žiadny materiálny dopad na dôkazy vykonané v súdnom konaní, ktoré boli rozhodujúce na zistenie skutkového stavu, nie je dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

II. Ak súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku, podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku, dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietat' len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosť podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku.

23. Dovolací súd poukazuje aj na bod II. stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 26/2019 zverejneného v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2019:

II. Súd sa musí v rámci splnenia povinnosti podľa § 34 ods. 5 Trestného poriadku pri poučení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku presvedčiť, či bol obvinený v skoršom priebehu konania poučený aj o takej úprave trestnej sadzby podľa ustanovení uvedených v treťom a štvrtom odseku bodu I., ktorá v jeho prípade prichádza do úvahy. V prípade negatívneho zistenia súd poučenie vykoná, inak môže byť

následne splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (v nadväznosti na § 257 ods. 5 Trestného poriadku). Dotknutú chybu nemožno odstrániť v rámci konania o odvolaní proti výroku rozsudku o treste po prijatí vyhlásenia o uznaní viny, nakoľko obvinenému musí byť novovytvorená možnosť také vyhlásenie neurobiť, pričom trest musí byť uložený v rámci trestnej sadzby súladnej so zákonom,

ktorým bola pre prvostupňové súdy s poukazom na § 34 ods. 5 Trestného poriadku nad rozsah poučovacej povinnosti uvedenej v § 257 ods. 5 Trestného poriadku stanovená povinnosť poučiť obvineného pred vyhlásením o jeho vine aj o zmene právnej kvalifikácie, či trestnej sadzby, ktoré v jeho prípade prichádzajú do úvahy, pričom absencia takéhoto poučenia môže predstavovať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

24. V dôsledku vyššie uvedeného pochybenia okresného súdu pri poučení obvineného pred jeho vyhlásením o vine dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 25. septembra 2023, sp. zn. 4T/34/2023 a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, bol porušený zákon v ustanoveniach § 257 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Trestného poriadku v neprospech obvineného T. I. a postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku vo vzťahu k obvinenému T. I. zrušil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda, z 25. septembra 2023, sp. zn. 4T/34/2023, v celom rozsahu, ako aj konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

25. Vec sa týmto dostáva späť do štádia súdneho konania, v ktorom bude musieť okresný súd zopakovať procesný postup podľa § 257 Trestného poriadku a podľa obsahu vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku pokračovať v hlavnom pojednávaní.

26. Najvyšší súd pripomína, že dovolanie bolo podané len v prospech obvineného, a preto bude okresný súd v ďalšom konaní limitovaný zásadou „*zákazu reformatio in peius*“ v zmysle § 391 ods. 2 Trestného poriadku.

27. Z odpisu registra trestov obvineného taktiež vyplynulo, že obvinený bol trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. decembra 2024, sp. zn. 18T/48/2024, právoplatným 20. decembra 2024 uznaný vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a súd u obvineného upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Dunajská Streda z 25. septembra 2023, sp. zn. 4T/34/2023.

28. Z dôvodu, že výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. decembra 2024, sp. zn. 18T/48/2024 nadväzuje na výrok o treste napadnutého rozsudku, jedná sa v prípade trestného rozkazu o rozhodnutie, ktoré na napadnutý rozsudok obsahovo nadväzuje v prípade jeho zmeny, ku ktorej by došlo zrušením, stráca podklad.

29. V tomto kontexte dovolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2011, sp. zn. 2 Tdo 52/2011 zverejnený v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2013, podľa ktorého

II. Zrušením právoplatného trestného rozkazu len vo výroku o treste dovolacím súdom vzniká stav neukončeného trestného stíhania rovnako, ako tomu je pri čiastočnom zrušení rozsudku (tzv. čiastočná právoplatnosť). V časti nedotknutého výroku o vine zostáva trestný rozkaz právoplatný a platí tu princíp „*ne bis in idem*“. Z toho vyplýva, že pri novom rozhodovaní o treste na hlavnom pojednávaní treba aplikovať ustanovenie § 166 ods. 1 Trestného poriadku a rozhodnúť o treste rozsudkom.

30. Z vyššie uvedeného dôvodu dovolací súd postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku vo vzťahu k obvinenému T. I. zrušil aj trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. decembra 2024, sp. zn. 18T/48/2024 vo výroku o treste.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

31. Vzhľadom k tomu, že obvinený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený mu napadnutým rozsudkom a dovolací súd na základe podaného dovolania zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu, bolo nutné podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodnúť súčasne o väzbe obvineného, ktorej dĺžka trvania sa podľa § 380 ods. 3 Trestného poriadku posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

32. Obvinený bol v prípravnom konaní vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Dunajská Streda z

15. januára 2023, sp. zn. 25Tp/6/2023 z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorá začala plynúť 13. januára 2023 o 17.30 hod. Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda z 21. júna 2023, sp. zn. 4T/34/2023 bol obvinený podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku ponechaný vo väzbe po podaní obžaloby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a jeho väzba trvala do 5. októbra 2023, kedy nadobudol právoplatnosť napadnutý rozsudok.

33. Z lustrácie ZVJS a z odpisu registra trestov obvineného dovolací súd zistil, že obvinený má aktuálne nariadený aj výkon trestu odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda z 1. augusta 2021, sp. zn. 0T/82/2021 v spojení s uznesením Okresného súdu Dunajská Streda z 31. januára 2024, sp. zn. 0T/82/2021 a s uznesením Krajského súdu v Trnave z 11. apríla 2024, sp. zn. 5Tos/48/2024, ktorý by mal vykonávať od 13. novembra 2028 do 11. júla 2029.

34. Povinnosťou súdu, ktorý rozhoduje o väzbe konkrétnej osoby, je zisťovať aj to, či sú dané dôvody práve pre takýto, a nie iný spôsob pozbavenia osobnej slobody. Pozbavenie osobnej slobody, ktorá je ústavne chránená v čl. 17 ústavy, má svoj ústavný rámec a presné pravidlá. Z nich okrem iného vyplýva, že výkon trestu odňatia slobody a väzba sú dva odlišné spôsoby pozbavenia osobnej slobody, ktoré sú podmienené aj odlišnými právnymi dôvodmi. V prípade ich stretu (v dvoch trestných veciach) má prednosť trest odňatia slobody preto, lebo nadväzuje na právoplatné uznanie viny a uloženie trestu a počas jeho trvania možno zabezpečiť aj účel väzby (zabezpečenie účelu trestu odňatia slobody výkonom väzby do úvahy neprichádza). (viď. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2001, sp. zn. III. ÚS 79/00)

35. Keďže dovolací súd zistil, že obvinený má aktuálne nariadený výkon trestu odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov, ktorý má prednosť pred jeho eventuálnou väzbou, rozhodol dovolací súd tak, že obvineného do väzby neberie.

36. V prípade, ak nepríde k skončeniu trestného stíhania obvineného počas výkonu trestu odňatia slobody, bude posúdenie dôvodnosti jeho väzobného stíhania vecou príslušného súdu konajúceho v tom čase v merite veci.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.